

Eindhovens
Dagblad
7 april
1982

Directie Budelco spreekt aanval tegen

Milieugroep: bij Budel te veel cadmium

2

(Van onze verslaggevers)

BUDEL/UTRECHT - Aardappelen en gerst in een straal van tien kilometer rond de cadmium verwerkende fabrieken in Budel en Neerpelt bevatten een verhoogde concentratie van dit giftige metaal. Met name in de directe omgeving van de Budelse fabriek Budelco komen aanzienlijke hoeveelheden cadmium in de grond voor. Directeur dr. R. van Oosten van Budelco noemt de beweringen „volledig uit de lucht gegrepen”.

In de strooisellaag van grasland en bos in de directe omgeving van de fabriek in Budel zijn concentraties aangetroffen die duizend tot tweeduizend maal hoger zijn dan de natuurlijke hoeveelheid cadmium in de grond.

Rond Luyksgestel zijn eveneens verhoogde concentraties van deze stof gemeten. Hetzelfde is het geval met de uiterwaarden van de grote rivieren. Hier is soms sprake van „een sterk verhoogde concentratie” cadmium.

Neerpelt

Hoe verder van een bedrijf dat cadmium verwerkt gemeten wordt, des te lager is het cadmiumgehalte in de bodem. Zo blijkt ten noorden en oosten van de fabriek in Neerpelt het gehalte van de bodem af te nemen van 15,5 milligram per kilo in de omgeving van de fabriek tot een halve milligram per kilo op 10 kilometer afstand.

In aardappels, gerooid op 4 kilometer afstand, wordt meer dan de toegestane hoeveelheid van 0,1 milligram per kilo aangetroffen en in gerst op een afstand van 8 kilometer van de fabriek.

In Luyksgestel zijn twee bedrijven die met cadmium werken: het constructie- en reparatiebedrijf Theuws en de industriële en handelsonderneming Relu. Dit laatste

bedrijf zou de mogelijke boosdoener zijn.

Dit staat in het rapport „Cadmium, een groeiende bedreiging” dat de stichting Natuur en Milieu gisteren heeft gepubliceerd.

Uitgesloten

De heer Van Oosten over de aantijgingen: „Wij hebben zo'n rigoreuze maatregelen om te voorkomen dat er cadmium in de lucht komt, dat ik het uitgesloten acht dat er dergelijke hoge concentraties vlak bij ons bedrijf zouden voorkomen”, aldus Van Oosten.

Van Oosten noemde het zeer onwaarschijnlijk dat het cadmium vroeger in de bodem terecht is gekomen in het bedrijf worden volgens de Budelco-directeur regelmatig controles gehouden. Zowel het personeel als het produkt worden gecontroleerd. Wij hebben daar nooit enige afwijking geconstateerd en in verband met cadmium nog nooit een klacht gehad. De maximale toegestane concentraties worden daarbij zeer scherp in de gaten gehouden. Het is mij volstrekt onduidelijk hoe Natuur en Milieu aan deze cijfers komt”.

Cadmium vormt een zeer gering aandeel in de produktie van Budelco. De fabriek produceert jaarlijks 180.000 ton zink en slechts enkele honderden tonnen cadmium.

Ook Budels burgemeester J. Boudrie hoorde gisteravond voor de eerste maal van het onderzoek en de gegevens daaruit. Klachten zijn tot op heden nooit bij de gemeente ontvangen. „Het eerste wat we zullen doen is het rapport opvragen en bespreken met deskundigen. Ik heb alle respect voor de makers van een dergelijk rapport. Ik neem dit heel serieus, omdat we geen enkel risico mogen lopen”.

(Zie verder pagina 3: Cadmium vormt steeds grotere bedreiging).

Eindhovens
Dagblad
7 april 1982.

Cadmium gevaarlijk

(Van een
onzer verslaggevers)

Cadmium is een bijzonder gevaarlijk goedje. De stof behoort evenals het giftige kwik tot de zware metalen. Cadmium wordt niet door het lichaam afgebroken maar opgeslagen in onder meer het vet.

Een van de eerste grote milieuschandalen met cadmium speelde zich in 1976 in Vlaardingen af. Daar bleek een polder opgespoten te zijn met vergiftigd havenslib. Nauwkeurig onderzoek bracht aan het licht dat het slib danig verontreinigd was met cadmium. De gemeente liet uit overwegingen van de volksgezondheid het plan varen om in de polder volks-tuintjes aan te leggen. Consumptie van afgeschoten wild en gewassen werd sterk afgeraden. De polder was alleen geschikt voor de aanleg van sportvelden.

Cadmium wordt vooral gebruikt in de metaalindustrie. Verbindingen van cadmium worden gebruikt als stabilisators voor plastics, als kleurstof of als oppervlakte-laag voor metalen. In de bekende zakrekenmachientjes zitten batterijtjes met daarin cadmium.

Cadmium kleurstoffen geven felle harde kleuren. Ze zijn aan te treffen op het bekende seven-up flesjes, auto's en in gele bierkratten. De kleurstoffen zijn vervangbaar door minder schadelijke stoffen.

Samenstellers rapport vragen maatregelen

2

Cadmium steeds grotere bedreiging

(Vervolg van pagina 1)

In het rapport van Natuur en Milieu wordt gesteld dat cadmium een steeds grotere bedreiging vormt voor gezondheid en milieu. De overheid moet hiertegen maatregelen nemen.

Cadmium komt vooral veel voor in niertjes, lever, aal, inktvis, mosselen, oesters, diverse visconserven, sommige granen met name gerst en in slachtafval dat in worst verwerkt wordt.

De samensteller van het rapport, dr. Lucas Reijnders, maakt zich vooral zorgen over de toenemende hoeveelheden cadmium in het voedselpakket.

De stof vormt met name een bedreiging voor het functioneren van de nieren. Daarnaast worden hoge concentraties cadmium in verband gebracht met het ontstaan van prostaatkanker en aangeboren afwijkingen.

Reijnders verwacht dat over enkele tientallen jaren 30 procent van de bevolking een te hoge concentratie cadmium in het lichaam heeft. Groepen die extra gevaar lopen zijn rokers (een pakje per dag en je zit al aan de maximumgrens per dag) en mensen die een „exotriek dieet” volgen (gezinnen waar bijvoorbeeld erg veel mosselen gegeten worden). Ook werknemers in cadmiumverwerkende bedrijven lopen extra risico.

Over de mensen die wonen in een gebied waar veel cadmium in het milieu voorkomt, zoals in de buurt van de fabrieken in Budel en Neerpelt, zegt het rapport dat zij extra belast worden.

Verder staat in het rapport over de gevolgen van wonen in zo'n gebied:

- Het voedsel uit de directe omgeving bevat verhoogde hoeveelheden cadmium;
- Met name kinderen krijgen een deel van de cadmiumrijke grond en stof waarin(-op) zij spelen binnen via de mond;

- De ingeademde lucht kan verhoogde hoeveelheden cadmium bevatten.

De stichting Natuur en Milieu bepleit een reeks maatregelen die er toe moeten leiden dat de hoeveelheid cadmium in het milieu afneemt onder het motto „Meer cadmium in de grond betekent meer cadmium in het eten”.

De maatregelen zijn: een verbod op de toepassing van cadmiumkleurstoffen- en stabilisatoren, vermindering van het cadmiumgehalte van kunstmest, het stellen van normen voor het cadmiumgehalte van geïmporteerde groenten, aardappelen, tabak, veevoer en het bevorderen van het hergebruik van de stof door het opzetten van een effectief systeem van inzamelen van (nikkel) cadmiumbatterijen.

Stichting Milieu en Natuur: Te veel cadmium in bodem rondom Budel

BUDEL - De bodem rondom de zinksmelterijen in Budel en Neerpelt bij de Nederlands - Belgische grens bevat sterk verhoogde hoeveelheden cadmium. Uit een rapport dat is gepubliceerd door de stichting Natuur en Milieu te Utrecht, blijkt dat in de strooisellaag van grasland en bos rondom de fabrieken concentraties cadmium zijn aangetroffen die duizend tot tweeduizend maal groter zijn, dan de natuurlijke hoeveelheden in de grond

Ook in de veldvruchten, zoals gerst en aardappelen zijn hoge concentraties van dit schadelijke metaal gevonden. Volgens dr. L. Reijnders die verantwoordelijk is voor het rapport, is het niet alleen noodzakelijk dat er dringende maatregelen worden genomen om de groei van de cadmiumbelasting tegen te gaan, maar daarnaast zou het ook wenselijk zijn dat er een vergelijkbaar gezondheidsonderzoek zou worden gehouden onder mensen, die reeds lang in vermoedelijk sterk met cadmium vervulde gebieden wonen, zoals in Budel.

Onderzoek

Dr. Reijnders baseert zich daarbij op een vergelijkend onderzoek naar de gevolgen van cadmium, dat in de Belgische steden Luik en Charleroi is gehouden, waarbij werd aangetoond dat de sterfte door niersaandoeningen in Luik dubbel zo groot was dan in Charleroi. Cadmium is een metaal dat zeer schadelijk is voor de gezondheid van mens en dier. Deze stof breekt nauwelijks af in het lichaam en vormt bij ophoping met name een bedreiging voor het functioneren van de nieren en men brengt het ook in verband met het ontstaan van prostaatkanker en aangeboren afwijkingen. Volgens het rapport bedroeg de productie van zink in Nederland in 1980 432 ton. Deze komt bijna geheel voor rekening van Budelco in Bu-

del. Vanaf 1974 is de productie verdrievoudigd. Het cadmium komt voor 95 procent vrij als bijproduct van de vervaardiging van zink uit zinkerts. Het wordt o.a. gebruikt bij de vervaardiging van kleurstoffen, plastics, nikkel-cadmium batterijen en oppervlaktebehandeling.

Rivieren

Naast de twee voornoemde zinkproducerende bedrijven worden ook de Hoogovens en de rivieren in ons land als grootste cadmiumvervuilers genoemd. In dit verband wordt in het rapport gewezen op de vervuiling van de grond van de volkstuinjes in de uiterwaarden langs de Maas bij Maastricht. Door de keuringsdienst van Waren zijn gehalten van 8 à 9 gram cadmium per kilo grond gemeten. In dit geval bleken ook groenten sterk verhoogde hoeveelheden cadmium (120 tot 480 gram per kilo) te bevatten.

Uit het rapport blijkt voorts dat hoe verder van een bedrijf dat cadmium verwerkt gemeten wordt, des te lager het cadmiumgehalte is in de bodem. Zo blijkt ten noorden en ten oosten van de fabriek in Neerpelt het gehalte in de bodem af te nemen van 5,5 mg per kilo in de omgeving van de fabriek tot een halve mg. per kilo op 10 km afstand. In aardappels, geooid op 4 km afstand, wordt meer dan de toegestane hoeveelheid van 0,1 mg per kilo aangetroffen en in gerst zelfs nog op een afstand van 8 km. De verhoging van het cadmiumgehalte wordt echter ook veroorzaakt door de toepassing van dierlijke en kunstmest. Ook kan luchtvervuiling er debet aan zijn. De directie van Budelco heeft in het verleden steeds ontkend dat het cadmium in die hoeveelheden in de bodem rondom de fabriek zou voorkomen. Ook zegt men dat men alles doet om de gezondheid van de werknemers te garanderen. De gemeente Budel wil op haar beurt eerst kennis nemen van de inhoud van het rapport om te zien welke consequenties er aan verbonden moeten worden.

**BUDEL - Volgens burge-
meester J. Boudrie van Bu-
del is er geen reden voor
overdreven angst of paniek
omtrent het rapport van de
stichting Natuur en Milieu
over de groeiende bedrei-
ging van cadmium in de
grond rond Budelco B.V.**

De Budelse raadsvoorzitter zei gisteravond tijdens de vergadering dat het rapport van de stichting een algeme- ne landelijke strekking heeft, die waarschuwt voor een te hoog cadmiumgehalte in bloed over het gehele land. Volgens Boudrie is twee jaar geleden op Euro- pees verzoek een bloedon- derzoek verricht naar het loodgehalte in zijn gemeen- te. „In het bloed van de on- derzochte kinderen waren toen totaal geen sporen van lood en cadmium te vinden. Het bloed van onze kinderen bleek zelfs beter dan elders in het land”, aldus de voor- zitter op vragen van het PvdA-raadslid Bert Saanen. De PvdA'er die verschillen- de telefoontjes van veront- ruste inwoners heeft ont- vangen, zei dat met name uit Dorplein, waar Budelco is gelegen, onrust heerst. On- der de personen die Saanen belden waren er verschil- lende die zelf gewassen ver- bouwden voor hun eigen consumptie.

Burgemeester Budel:

**„Geen reden tot
paniek over
cadmiumgehalte”**

Met het oog op de verontrus- te bevolking en uit gezond- heidsoverwegingen moet volgens Saanen de gemeente Budel een tegenonderzoek laten verrichten. De ge- meente zou grondmonsters kunnen laten nemen door de milieucentrale van de ge- meente Eindhoven. Ook zou het op zeer korte termijn tot een bevestiging of weerleg- ging van het rapport van Natuur en Milieu moeten komen. De gemeente zou volgens Saanen ook grond- monsters kunnen laten ne- men via de milieucentrale. Ook zou de gemeente Budel op instructie van de Land-

bouw Hogeschool te Wage- ningen, waar al veel onder- zoek is verricht op het ge- bied van onderzoek naar aanwezigheid van cadmium in de grond en oppervlakte- water, zelf een onderzoek kunnen instellen en de re- sultaten hiervan invullen op de gemeentekaart. Hiervan kan de Landbouw Hoge- school een analyse maken. De PvdA'er vroeg gister- avond het college van B. en W. haast te maken met het tegenonderzoek en op basis van het uiteindelijk resul- taat maatregelen te nemen ter bevordering van de Volksgezondheid.

Milieugroep:

„BIJ BUDEL TE VEEL CADMIUM”

Onder deze suggestieve titel zullen velen van onze employés op de voorpagina van het Eindhovens-Dagblad van 7 april j.l. een verslag hebben gelezen over een rapport dat een zekere Lucas Reijnders namens de Stichting Natuur en Milieu heeft uitgebracht over de gevaren van Cadmium.

Wij hebben het rapport zelf niet gelezen - het is pas één dag uit en uiteraard hebben wij het niet ter inzage gehad - maar het artikel maakt heel duidelijk dat het betrekking heeft op vele facetten van het produkt Cadmium, op meerdere produktie- en gebruiksplassen, meerdere toepassingen en op ervaringen uit het verleden. Wat nu precies op Budelco slaat en wat op Neerpelt, Luykgestel, Vlaardingen of andere plaatsen wordt in het geheel niet duidelijk maar het gaat er kennelijk om te suggereren dat speciaal in de buurt van Budel de mensen speciale gevaren lopen die in de rest van het artikel worden opgesomd.

Uiteraard is het verre van ons om de mogelijk nadelige effecten van Cadmium op de gezondheid van mensen te ontkennen. We doen per slot van rekening niet voor niets zeer vele en regelmatige controleonderzoeken in urine en bloed van hen die met Cadmium werken, we dringen niet voor niets steeds weer aan - en niet altijd met sukses - op hygiëne gedurende het werk en de schaftijden, we doen niet voor de grap allerlei kapitaalsuitgaven om het milieu in de Cadmiumfabriek tot het best mogelijke op te voeren en we geven niet voor niets onze volle medewerking aan

allerlei onderzoeken om controle uit te oefenen op de gezondheid en het welzijn van onze eigen mensen en de omgeving.

Daarom hebben wij op het rapport van Reijnders maar één commentaar n.l. dat het door ons eerder genoemde EEG onderzoek op Loodgehalten - voor kinderen van Budel-Dorplein op Lood- en Cadmiumgehalten - in het bloed van kinderen van 4 tot 6 jaar, de meest gevoeligen, in een aantal dorpen en steden van Nederland onomstotelijk heeft aangetoond dat bij alle betreffende kinderen in Budel-Dorplein - dus het dichtst bij de fabriek - de Loodgehalten in bloed niet hoger waren dan bij controlegroepen van kinderen in de meest onverdacht landelijke gemeenten in Nederland en de Cadmiumgehalten lager waren dan van een controlegroep van Militaire keurlingen uit allerlei dorpen en steden van Nederland.

Begrijpt U ons goed, Reijnders heeft gelijk als hij zegt dat wij in Nederland voorzichtig moeten zijn met Cadmium maar hij en/of het Eindhovens Dagblad moeten geen uitspraken doen die duidelijk gelogenstraft worden door de feitelijke gezondheidstoestand van onze mensen en daarmee een oncontroleerbare aanval doen op ons milieubeleid dat er geheel en al op is gericht onze mensen op een verantwoorde wijze met Cadmium te doen werken.

Drs. R.P. van Oosten

zie ook blz 4

BIJ BUDEL TE VEEL CADMIUM

Vervolg op artikel van voorpagina.

Inmiddels zijn er artikelen verschenen in meerdere dagbladen - sommige net als het E'hovens Dagblad zeer ongenueanceerde, andere meer feitelijk. Bovendien hebben wij het rapport van Reijnders inmiddels gelezen. Daaruit blijkt inderdaad dat het over Cadmium als geheel gaat en dat slechts op één punt feitelijk en met een cijfer over Budelco wordt gesproken. Alle andere getallen slaan op andere bedrijven en activiteiten en op de effecten die Cadmium in zijn algemeenheid op de gezondheid van mensen kan hebben.

Wij zullen doorgaan met onze huidige en verantwoorde toepassing van ons proces in de fabriek en met de controle op de gezondheid van de mensen die met Cadmium werken.
